

B.

I. Offentlige Foranstaltninger.

Nye Bestemmelser i Henseende til de akademiske Værdigheder *).

Med allernaadigst Resolution af 1 Novbr. 1808, hvortil Anledning var givet ved en allerunderdanigst Forestilling fra Directionen for Universitetet og de lærde Skoler af 13 Oct. f. a., har Hs. Majestæt Kongen fundet for Godt, til nærmere Bestemmelse af det, som Universitetsfundatsen af 7 May 1788 Cap. 5 foreskriver i Henseende til akademiske Værdigheder, at fastsætte Følgende:

*) Marsagen, hvorfor disse Bestemmelser først nu fuldstændigen indføres, er tildeels denne, at Udgivelsen af disse, til samme Tid at kunne meddele Underretning om de lignende Foranstaltninger, som i Forbindelse hermed ere foretagne ved Universitetet i Kiel, hvortil han nu seer sig istand.

1. at naar Nogen har aflagt de Prøver og opfyldt de Betingelser, som efter Universitetsfundatsen af 7 May 1788 udfordres for at erholde Doctor- eller Magistergraden, og Universitetet anseer han værdig til nogen af disse Grader, eller det ønsker, ved Wessdiplom at meddele Doctorgraden, Indberetning derom skal skee til Directionen for Universitetet og de lærde Skoler, for at samme i allerunderdanigst Forestilling kan udbede sig allerhøiest Resolution, om Værdigheden maa forundes Bedkomme, og at først, naar allernaadigst Samtykke dertil er erholdet, Graden formeligen maa confereres og Diplomet udfærdiges, i hvilket udtrykkeligen skal anføres, at allernaadigst Tilladelse dertil er meddeelt *).

2. at førend Nogen maa gives Udgang til at erhverve Doctorgraden i Medicinen, maa han først, saaledes som for denne Grad idet theologiske og juridiske Facultet er foreskrevet, disputere pro licentia, og ikke kalde sig Licentiatus Medicinæ, forinden Licentiatgraden af ham er erholdet, og af

*) Saaledes er allerede iagttaget ved den sidste Tildelelse af en academisk Grad. S. disse Annal. 1809 I B. pag. 234.

Hs. Majestæt paa samme Maade som de andre Grader bekræftet *).

*) Efter Fundatsen for Kiøbenhavns Universitet af 7 Maj 1788 Cap. V. §. 1. 2. er enhver, som attraaer Doctorgraden i Theologien eller Jurisprudentsen og ei allerede ved Skrifter har bevist fortrinlig Værdom og Duellighed, og tillige beklæder et betydeligt Embede, forpligtet til, forinden han til Doctorgraden kan have Adgang, først at skrive og in cathedra inferiori at forsvare en Dissertation pro licentia, der af vedkommende Facultet forud maa være approberet. Derimod være efter bemeldte Fundattes Cap. V. §. 3 de Prøver, efter hvilke Doctorgraden i Medicinen kunde erholdes, lettere end de, som give Adgang til samme Værdighed i Theologien og Jurisprudentsen, eftersom der, der attraaede at vorde Doctor Medicinæ, dertil havde Adgang, saasnart han ved den medicinske Embedsexamen havde bevist fortrinlig Indsigt, og derefter forsvaret en af ham udarbejdet, af det medicinske Facultet approberet, Inauguraldissertation, uden at være forpligtet til, saaledes som i Henseende til Doctorgraden i det theologiske og juridiske Facultet, først at forfatte og in cathedra inferiori at forsvare en Dissertation pro licentia; hvorfor det ogsaa var sædvanligt, at Doctorgraden fulgte i kort Afstand paa den medicinske Embedsexamen.

Denne Ulighed er nu ved ovenanførte Allerhøieste Bestemmelse hævet.

3. at ingen academisk Værdighed, modtaget ved eller fra udenlandsk Universitet, giver Ret til Rang eller Fortrin i Hs Majestæts Riger og Lande, med mindre Allerhøiſtsamme efter Omſtændighederne i enkelte Tilfælde maatte finde Sig bevæget til, ſaadant allernaadigſt at bevilge *).

Det behagede derhos Hs Majestæt at bemyndige Directionen til at correſpondere med det Slesvigholſteenſke Cancellie om, hvorledes det, ſom angik academiske Værdigheder, kunde ved Universitetet i Kiel ſættes paa lige Fod med det Kjøbenhavnſke.

Reſultatet af Directionens Correſpondence med det Slesvigholſteenſke Cancellie og dette Collegii derved foranledigede allerunderdanigſte Foreſtilling blev det Kongelige Reſcript af 9 Aug. 1809, ſom meddeeleſ i dette Hæfte under Rubriken: Kiel.

*) Det er bekiendt, med hvor ſtor Leſhed academiske Grader kunne erholdes paa nogle fremmede Univerſiteter og det endog af Graværende, hvilket er blevet Aarſag i, at diſſe Grader i Tyskland ere, ſom Schleiermacher ſiger, ſunkne dybt under Satirens Punkt. Jvf. Hdg. Tale om den academiske Borgerrets Betydning ic. S. 52.

II. Urethbeviisninger.

Da Hans Majestæt den 28 Januar d. a. i egen allerhøieste Person præsiderede sine Ordeneres Kapitul, udnævnte og optog Allerhøjstamme Oeconomus Communitatis, Conferentsraad og Hsieskeretsassessor Knud Holtermann; Statsraad og Professor Juris ved Kjøbenhavns Universitet, Dr. Johan Fredrich Wilhelm Schlegel; og Professor i Theologien sammesteds, Dr. Claus Fries Hornemann til Riddere af Dannebrog- Ordenens fjerde Klasse.

III. Academiske Examina.

1. Theologisk Embeds-Examen.

i Januar. 1810.

d. 10 Januar.

1. Hans Thomsen Buhl, En Søn af Cancellieraad Buhl i Fredericia, fød sammesteds 1785, blev Student 1802. — Laudabilis.

2. Jeppe Christensen Hvistgaard. En Søn af afd. Bonde Christian Nielsen, fød i Vester Lybye i Viborg Stift 1781, privat inscriberet 1803. — *Laudabilis et quidem egregie.*
3. Rasmus Holst Bang. En Søn af Bonden Lauritz Holst Bang, fød i Serriglov i Aalborg Stift 1786, blev Student 1804. — *Non Contemnendus.*

2; Juridisk Embeds-Examen.

i Januar 1810.

A. Theoretisk Prøve.

a) Latinsk.

b. 12 Januar.

1. Jørgen Henrich Berner. En Søn af afd. Resident Berner, fød i Patna i Ostindien 1784 blev Student 1799. — *Laudabilis.*
2. Johan Anton Braem Kuhlmann. En Søn af Præsten Kuhlmann til Selden, fød i Viborg 1785, blev Student 1803 *Haud illaudabilis*
3. Henrich Johannes Holm. En Søn af Cancellieraad Holm, Inspector paa Grevskabet Schaumborg, fød i Mogeltønder, blev Student 1806. — *Laudabilis.*

b. 13 Januar.

4. Johannes Hansteen. En Søn af afd. Statsraad Hansteen, Deputeret i Generaltoldkammeret, fød i Kjøbenhavn 1789, blev Student 1806 — *Non contemnendus*.

5. Carl Owe Voigt. En Søn af Oberstlieutenant Voigt, fød i Randers. — *Hand illaudabilis*.

b) Dansk.

1. Carl Gustav Haugsted. En Søn af afd. Handelsmand Haugsted, fød i Odense 1783. — *Beqvem*.

2. Hans Mathias Bang. En Søn af Stadsmusikant og Organist i Beile, Bang, fød samme steds 1788. — *Ej ubeqvem*.

3. John Kierulf. En Søn af Factor Kierulf, fød i Tranquebar paa Coromandelskysten 1790. — *Beqvem*.

4. John Michel. En Søn af Plantage-Ejer Michel paa St. Jan, fød sammesteds 1791. — *Beqvem*.

b. 19 Januar.

5. Frederich Georg Kieper. En Søn af Forvalter Kieper, fød i Kjøbenhavn 1783. — *Beqvem*.

6. Christian Nerdrum. En Søn af Lehnsmænd Nerdrum, fød i Norge 1785. — *Beqvem*.

7. Carl Ludvig Østrem. En Søn af Over-Told-

og' Consumtionsbetient i Christiania, Østrem,
født i Kiøbenhavn 1785. — Ej ubeqvem.

8. Rield Christian Schmidt. En Søn af Skibs-
bygmester Schmidt i Randers, født i Hals 1788.
— Ej ubeqvem.

d. 20 Januar.

9. Johan Hartvig Erents Jounsen. En Søn af
forrige Toldinspector Jounsen i Bergen, født
sammesteds 1784. — Beqvem.

10. Jørgen Povelsen Copmann. En Søn af
Bye- Herreds- og Birkeskriver Copmann i Rød-
fisting, født sammesteds 1786. — Beqvem.

11. Andreas Peter Lundberg. En Søn af Ma-
lermester Lundberg, født i Kiøbenhavn 1792.
— Ej ubeqvem.

B. Practisk Prøve.

a) Candidati juris.

1. Joachim Rasch Kiersgaard (Ex. theor. 20
Oct. 1806 Land.): — Hand illaudabilis.
2. Frederich Lowzow (Ex. theor. 13 Oct. 1809
Land.) — Laudabilis.
3. Johannes Gruner (Ex. theor. 13 Oct. 1809
Land.) — Hand illaudabilis.
4. Henrich Johannes Holm. — Laudabilis.

b) Examinati Juris.

1. Ole Frederik Falk (Ex. theor. den 23 April 1803. Ej ubeqvem). Vel.
 2. Niels Emanuel Schmidt (Ex. theor. 22 Oct. 1803. Beqvem). Vel.
 3. Jonas Schanche Kielland (Ex. theor. 18 Oct. 1809 Beqvem). Temmelig vel.
 4. Carl Gustav Haugsted. Vel.
 5. Hans Mathias Bang. Vel.
 6. John Kierulf. Vel.
 7. Frederich Georg Kieper. Vel.
 8. Christian Nerdum. Vel.
 9. Ikke antaget.
 10. Jørgen Povelsen Copmann. Vel.
-

IV. Academiske Høitidelighedet.

Den 3 Febr. blev Hs. Majestæts Kongens Fødselsdag høitideligholdt af Universitetet ved en latinſk Tale.

Indbydelsen til denne Høitid ſkeete ved et af Professor Thorlacius forfattet Program, ſom handlede om det ſaakaldte Augurium salutis hos Rom Univerſit. og Stolt. Annaler 1810. 1. B. D

merne. I Taler, som holdtes i Regentkirken af p. t. Rector Magnificus Professor Hurtigkari, udvikledes den Sætning: at det er en for en Regent værdig Pligt at sørge for Ungdommens Underviisning og Dannelse *).

Med Slutningen bleve deres Navne bekyndgjorte, som af vedkommende Faculteter vare tilkjendte Præmier for Besvarelser paa de i Aaret 1809 udsatte Priisopgaver, efterat Censurerne over de indsendte Afhandlinger i Forveien vare oplæste.

Over det i Medicinen fremsatte Spørgsmaal:

„Er der nogen Forskjæl, og da hvilken, mellem pirrende og styrkende Midler?“

var en Afhandling indkommen, skreven paa Latin. Det medicinske Facultets Dom derover var følgende:

Medicorum ordo in Universitate Hafnensi anno proximo sequentem proposuerat questionem:

*) Gaa vel af Programmet som Taler findes Indholdet udførligen angivet i Kiøbenhavnske lærde Efterretninger 1810 No. 3.

„Num et quale est discrimen inter remedia incitantia et roborantia?“

Unicus modo auctor hanc sibi sumsit questionem enucleandam, idque sub symbolo:

„Solent se immiscere naturæ Mechanicus, Mathematicus, Medicus, Alchymista, et Magus, sed omnes, ut nunc sunt res, conatu levi, successu tenui.“

Auctor rem, de qua quæritur, perspicue exposuit, idque ordine ubique commodo, verbisque lucidis atque modestis. In tota commentatione tam sanum emicat iudicium tantaque doctrina, ut Facultas medica spem alat certissimam, fore, ut auctor opera assidua studiisque indefessis inter felicissimos artis medicæ cultores olim numeretur; quare nos illum dignum censemus, qui præmio condecoretur.

Hafniæ die VII Januarii 1810.

J. L. Bang. Saxtorph. Nynter.

Herholdt. Skjelderup.

h. a. N.

Ved Geddelens Aabning befandtes Forfatteren at være
Cand. Med. Oluf Lund Bang *).

*) Dimitteret fra det Schouboeffe Institut 1804.

Over den philosophiske Opgave:

„Hvad er den første Grundsætning i den hele Philosophie, er den een eller flere, og, hvis flere, hvorledes forholde de sig til hverandre, saa at de uden Strid kunne bestaae tilsammen?“

var een Udarbeidelse indsendt, skreven paa dansk. Det philosophiske Facultets Dom over samme var følgende:

Argumentum de præmio in philosophia anno nuper elapso certaturis propositum non nisi unus tractare suscepit, et is quidem ex nostra sententia rem ita perfecit, ut plerasque ejus difficultates oratione perspicua magis quam tersa et eleganti satis feliciter expediverit, atque adeo non tantum, quia sine æmulis fuit, sed quia simul ingenium verè philosophicum probavit et per se laudabilem edidit operam, nobis præmio dignus videatur.

Quæ in hac dissertatione maxime desideravimus, primum, ut plurium opinionum a philosophis comprobatarum ratio habita fuisset, inprimis dualismi ab Anaxagora profecti, magno multarum scholarum et plerarumque recentiarum auctore; deinde ut stilum minus festinare passus fuisset, et sermonem partim magis

contraxisset, partim verba melius composuisset: hæc speramus lectione diligenti, nec paucis et recentissimis modo philosophiæ auctoribus, sed præcipuis cujusvis sectæ et ætatis cognoscendi occupata, in posterum suppletum iri.

Havniæ d. 22do Januarii 1810.

Treschow. P. E. Müller.

Ved Seddelens Aabning befandtes Forfatteren at være Stud. (nu Cand.) jur. Frederick Christian Gibbern, Alumn. Colleg. Walchend. *).

Til Besvarelse af Opgaven i Æsthetiken:

„At undersøge hvorvidt Tanke og Udtrykkes Simpelted kan ansees som en Fordring ved ethvert skönt (æsthetisk) Arbeide, bestemme denne Egenstabs Begreb og Grændser, og udlede deels af Sagens Natur, deels af classifice Mønstre, de vigtigste Regler for samme.“

vare tvende Afhandlingar indkomne. Vedkommande Censurers Dom over disse lød saaledes:

Ex duabus commentationibus, quæ nobis oblatae fuere de quæstione æsthetica, ultimo

*) Dimitteret fra Herlufsholms Skole 1802, vandt i Årene 1805 og 1807 Præmierne for de da udsatte philosophiske Priisopgaver.

anno proposita, una Horatianum illud: „Ex noto fictum carmen sequar, ut sibi quisque speret idem“ &c. præ se ferens, uti brevis, ita jejuna; in rei tractandæ superficie omnino substitit; altera, quæ symbolum sibi fecit: „O sancta simplicitas,“ sobrium quidem auctoris judicium, et æsthetices peritiam haud vulgarem testatur; sed, cum nec ipsam simplicitatis notionem satis accurate constituerit, nec argumentum suum eo, quo par esset, ambitu tractaverit, et id imprimis in se desiderari passa sit, quod nexum, qui sublimitatem et simplicitatem intercedat, haud explicaverit; præmium ei non adjudicare posse censemus.

Rierulf. B. Thorlacius.

Over de i Theologien, Jurisprudentien, Mathematiken, Historien og Philologien opgjorte Spørgsmaale vare ingen Afhandlinger indkomne *).

*) At saa usædvanlig Saa denne Gang havde concurreret til de udsatte Universitetspræmier, er vist nok intet glædeligt Symptom paa den litterære Glid eller den videnskabelige Aand hos de academiske Studerende; bemærkes bør det alligevel, at Grunden til hiin usædvanlig liden Concurrence maa uden Tvivl fornemmelig søges

De for Aaret 1810 ifølge allerhøieste Resolution af 29 Januar d. A. udsatte Priisopgaver ere følgende:

1. I Theologien.

Ostendatur, quomodo et quatenus discrepantiæ tolli queant, quas inter Evangelium Johanneum cæterorumque Evangelistarum commentarios nonnulli sibi reperisse visi sunt.

At vise, hvorledes de Uovereensstemmelse kunne hæves, som Nogle have troet at finde imellem Johannis Evangelium og de øvrige Evangelisters Skrifter.

i Tidssomfrændighederne, som deels havde nødsaget adskillige Studerende til at forlade Universitetet tidligere end ellers vilde være Æet, deels berøvede de mindre Formuende den fornødne Tid og Leilighed til private Studier og videnskabelige Forsøg. Hertil kommer i Henseende til Juristerne, at de iblandt dem, af hvilke saadanne Forsøg snarest kunde ventes, for en stor Deel fort efter fuldendt academisk Cursus ansættes ved et eller andet Con-
toir i de Kongelige Collegier; men enhver saadan fast Ansættelse udelukker dem, efter de gjældende Forskrifter, fra den Rettighed, at concurrere til Universitetspræmierne (S. Badens Univ. Journ. I. S. 14).

2. I Jurisprudensen.

Quænam est vera analogiæ juris notio? et quales in ejus usu cautiones adhibendæ sunt, ut legum quidem interpretationi rite inserviat, vagæ autem interpretum licentiæ suas opiniones pro legibus venditantium simul occurratur?

Hvilket er Retsanalogiens rigtige Begreb? og hvilke Forsigtighedsregler maae iagttages ved dens Anvendelse, for at den vel tilbørligen kan tjene til Lovens Fortolkning, men Fortolkerne vilkaarlige Friheder, der udgive deres Formeeninger for Love, tillige kunne forebygges?

3. I Medicinen.

Qui sunt limites, quisque nexus inter vitam hominis vegetativam et animale?

Hvilke ere Grændserne og hvilken Forbindelse imellem Menneskets vegetative og animaliske Liv?

4. I Philosophien.

An definitiones generum et specierum naturalium fieri possunt non minus accuratæ quam notionum mathematicarum, moralium

aliarumque universalium, quas mens humana vel pro arbitrio vel ex legibus necessariis ipsa finxit? Quod si non licet, quænam est hujus discriminis ratio, et quid eam ob causam in definitionibus earumque regulis tenendum, quod in vulgari Logices tractatione non satis observari solet?

Kan man give lige saa nøiagtige Definitioner paa de naturlige Slægter og Arter, som paa mathematiske, moralske og andre almindelige Begreber, hvilke den menneskelige Forstand enten vilkaarlig eller efter (Tænkningens) nødvendige Love selv har dannet? Gaaer dette nu ikke an, hvad er Grunden til denne Forstiel, og hvad har man ifølge deraf at iagttage ved Definitioner og Reglerne for samme, som i Logikens almindelige Behandlingsmaade ei noksom pleier at bemærkes?

5. I Mathematiken.

Ex indole sphæræ eliciantur formulæ analyticae, quarum ope tam totius sphæræ, quam potissimarum ejusdem partium volumina et superficies apte inveniri queant.

Af Kuglens Natur at udlede de analytiske Formuler, ved hvis Hjælp saavel hele Kuglens,

som dens fornemste Deeles Indhold og Overflade beqvemmeligen kan udfindes.

6. I Historien.

Adhibito critico monumentorum, quæ supersunt, usu, examinetur, quænam cum cultus civilis et humanioris tum virium ac estimationis incrementa sub Regibus ceperit res publica Romanorum, quibusque maxime institutis, adminiculis aut eventibus illa debeantur.

Ved en kritisk Benyttelse af de historiske Mindesmærker, som ere tilbage, at undersøge, hvad Fremskridt den romerske Stat gjorde under Kongerne, saavel i sædelig og borgerlig Cultur, som i politisk Styrke og Anseelse, og hvilke Indretninger, Hjælpemidler eller Tilfælde dette især maa tilskrives.

7. I Philologien.

Carminum Saturniorum indoles et vera ratio, collectis, quâ fieri potest, eorum reliquiis, explicetur.

Saavidt mueligt at samle Levningerne af de Saturniske Vers og derefter at udvikle deres Bestaaffenhed og sande Grund.

8. I Æstheten.

Hvori bestaaer Improvisationens Væsen, som Digtetekunst betragtet? Havde Grækerne eller Romernes Old egentlige Improvisatorer? og er der noget i denne Kunsts Natur, som nødvendigen indskrænker den til visse Tidsaldere og visse Nationer?

V. Legater.

Fundats for det Rosborgske Legat *).

Vi Frederik den Femte, af Guds Naade Konge til Danmark og Norge, de Bænders og Gothers, Hertug udi-Slesvig, Holsten, Stormarn og Dytmersten, Greve udi Oldenborg og Delmenhorst, gjøre alle bitterligt, at, eftersom hos Os allerunderdanigst er bleven ansøgt og begjært vores allernaadigste Confirmation paa efterskrevne Fundats, lydendes Ord efter andet som følger:

Friderich Christian Sevel, Jurium Doctor og Profesfor Extraordinarius paa det Kongelige Universitet i Kjøbenhavn, Deres Kongl.

*) Hidtil utrykt.

Majestæts Justiz-Secretaire og Archivarius udi
 det Kongl. Rentekammer, Søe-Krigsprocureur
 og Notarius Facultatis Juridicæ, gjør hermed
 bitterligt: at, som afgangne Anna Ca-
 thrina de Woss, afgangne Jacob Ros-
 bergs Enke her af Kjøbenhavn, i sit Testamente
 af 11 Augusti Aa. 1756 efter forhen erholdte Kon-
 gelig allernaadigst Facultate testandi, foruden
 andre Stiftelser og Gaver, haver givet et Stipen-
 dium til Universitetet her i Kjøbenhavn og derom
 saaledes meldet: „Til et Stipendium her ved det
 Kongl. Universitet i Kjøbenhavn haver jeg skjenket
 og givet, ligesom jeg og hermed skjenker og giver
 5000 Rdlr. skriver fem Tusinde Rigsdaler, hvilket
 Stipendium jeg tjenstligst vil have samtlig Profes-
 sores Facultatis Theologicæ ombedet, at besørge
 udsat, og den deraf faldende Rente aarlig at ud-
 deele til otte fattige, men derhos flittige og due-
 lige Studiosis Theologiæ, saaledes at enhver nyder
 dette Stipendium i tre Aar, om de saalænge ved
 Universitetet forbliver, og, som forhen meldet, ere
 fattige, flittige og due lige; Til hvilken Ende og paa
 det at dette Stipendium efter mit Djemærke rette-
 ligen og til Guds Ære og hans Kirkes Nytte kan
 worde anvendt, jeg vil have Executores af dette mit
 Testamente ombedet, at de med Professorum

Theologiæ Raad derover vil oprette en ordentlig og bestandig Fundag;'' saa haver jeg Underskrevne, som Executor af velbemelte Madame Rosborgs Testamente med Facultatis Theologicæ Raad forfattet efterfølgende Fundag for bemelte Legato:

I.

Imod Facultatis Theologicæ paa en Gjenpart af denne Fundag tegnede Qvittering for nuværende og efterkommende Professores Theologiæ, at denne Fundag noie skal worde holdet og efterlevet, udleverer jeg den af afgangne Madame Rosborgs funderede Capital 5000 Rdlr., skriver fem Tusende Rigsdaler, bestaaende i tvende af Hs. Majestæt den 30te Junii 1755 til afgangne Jacob Rosborg allernaadigst udgivne Obligationer, den ene paa 4000 Rd., og den anden paa 1000 Rd., tilsammen 5000 Rd., hvoraf Renten, som efter Obligationernes Indhold er 4 pCt. aarlig, er til 11 Juni 1758 Stervboet, ifølge Testamentets 4de Paragrapho til Indtægt beregnet; Men den fra 11 Juni 1758 til 11 Junii 1761 forfaldende Rente, tilsammen 600 Rdlr., som formedelsk nogle af det Theologiske Facultet have vegret sig ved at imodtage Capitalen og reversere sig til denne Fundages Efterlevelse, hidtil ikke er bleven uddeelt,

bliver som et Augmentum til Capitalen at beregne, efterat de 2de Studiosi Theologiæ Søren Johan Heiberg og Johan Pedersen Saabye, som afgangne Madame Rosborg selv har udnævnt at nyde dette Stipendium, først deraf er betalt hver 3de Mars Stipendium, som udgør 150 Rdlr., efterdi de samme fra 11te Junii 1759 til 11te Junii 1761 alt kunde have oppebaaret, dersom ikke forbemeldte Ophold var steet. For hvilket Augmentum, der, efterat forbemeldte 150 Rdlr. ere fradragne, bliver 450 Rdlr., som i den Kongl. Cassa er indskudt til denne 11te Junii Termin mod Kongl. allernaadigst Obligation og 5 pCt. aarlig Rente ligeledes udleveres en paa samme Summa lydende og til dette Stipendium udgiven Kongl. allernaadigst Obligation, saa dette Stipendiums Capital nu bliver 5450 Rdlr., skriver fem Tusinde, fire Hundrede og Halvtredstindstyve Rigsdaler dansk Courant.

2.

Paa det desto vissere og bedre Guds Vre, hans Kirkes Nytte, og fattige, flittige og dueelige Theologiæ Studiosorum Beste ved denne Stiftelse fand fremmes, paatager Theologiæ Professor Primarius, nuværende og efterkommende, sig

Ephoriam Legati, og drages isærdeleshed Om-
sorg for, at med dette Legato og dets Anvendelse
saaledes stedse forholdes, som Stiftelsens Diener-
te meest udfordrer; Skulle det hændes sig, at Pri-
marius Theologiæ Professor, formedelt Alber-
dom, Svaghed eller nogen anden betydelig Årsag
sig ikke med Ephoriam Stipendii kunde besvære,
da antager Secundus Theologiæ Professor
sig samme, og skal alletider en af Professoribus
Theologiæ ordinariis have denne curam.

3.

For Capitalens bestandige Conservation og
Renternes rigtige Erholdelse aarligen, haver Rec-
tor og samtlige Professores, især Facultas Theo-
logica, samme Omsorg, som de for andre til Uni-
versitetet legerede Capitaler og Renter haver og
best have kand, saa at hverken Capitalen nogen
Tid formindskes, ei heller Renterne enten forlores
eller for sildig indkommer over nogen ovenmeldte
Curatorum Forsømmelse: Ligesom og seer derhen,
at hverken Renterne eller Capitalen vorder anvendt
til andet Brug eller Studium, under hvad Eftin-
 eller Forevending det end maatte være, end alene
til Studium Theologicum her ved Kiøbenhavns
Universitet at fortsætte.

4.

Stipendiarii skulde stedse være otte, og nyde hver en ottende Deel af den hele Capitals aarlig faldende Rente, som Ephorus Stipendii distribuerer udi Julii Maaned hvert Aar, saafremt de, hvilket haabes altid at skulle skee, inden den Tid ere ham tilhændekomne.

5.

Enhver Alumnus Stipendii nyder dette Stipendium udi tre Aar, om han saalænge ved Universitetet forbliver, og sig saavel i Levnet som Lærdom og Flittighed saaledes forholder, som det en Studiosum Theologiæ egner og anstaaer, og densne Endag videre foreskriver.

6.

Til dette Stipendium antages ingen, som jo haver gode Talents til Studia, og in Examine Philosophico erholdet haud illaudabilem i det mindste, samt i nogle Maaneder med god Freimgang vilst i Gierningen, at det er ham ret angelegenmueligst at forfremmes i Theologiske Lærdom, og at naae den største muelige Dygtighed til geistlige Embeders retsindige Betiening, endog de vigtigste, om Guds Forsyn til saadanne funde ville bruge ham i Fremtiden; ei heller antages nogen, som er

over 22 Aar gammel, da det efter god Betænkning eragtes tiensligere, at dette Stipendii Triennium er tilende, førend eller naar Stipendiarii fylde deres 25 Aar, end at det skulde være anderledes; dog er hermed ingenlunde meent, at Facultas Theologica saa nvie skal være bunden til nogen vis Alder, at det jo endog skal være berettiget, at give dette Stipendium til den eller de, som ere over 25 Aar, og alt har sustineret Examen Theologicum, og udi samme haver givet tilstræffelige Prøver paa deres Kundskab in Studio Theologico og Dygtighed til geistlig Embedes Betiening i Fremtiden.

7.

Ephorus Stipendii præsenterer efter nvie Overlæg de, som han eragter tiensligst og beqvemest til at opfylde Niemerket ved dette Stipendium, hvoraf samtlige Professores Facultatis Theologicae per pluralitatem votorum udvelger den eller de, som skal nyde Stipendium. Dersom tvende have ligemange vota, afgiøres ved Lodkastning, hvem af dennem den Gang skal have Stipendium, da den anden ved næste Vacance proponeres, og alene in collisione votorum da beholder Præferencen.

8.

Som Testatrix i den 2den Paragrapho af sit Testamente haver reserveret sig: at isald nogen af

Universit. og Skole-Annaler 1809. 1 B. E

hendes eller hendes Mand's Paarørende skulle findes saa fattige, at de maatte være nødsagede at anholde om et eller andet af de Legatis, hun haver givet, de da fremfor andre til samme at nyde vorder antagne; Saa formodes og af Facultate Theologiae, naar nogen af Testatricis eller hendes Mand's Slægt om dette Stipendio gjør Ansøgning, de da ceteris paribus præfereres.

9.

De antagne skulle med al muelig Glid stedse søge at forfremmes i sand Gudsfrugt, theologisk Erudition og Beqvemhed til geistlige Embeders bedste Betiening, samt dertil strax, naar de antages, reversere sig i den hos Ephorum værende Bog, i hvilken de siden for Stipendium qvitterer hver Gang de det imodtage.

10.

De skulle inden et Aars Forløb fra den Dag, de antages til dette Stipendium, sustinere Examen Theologicum, og have opnaaet den Modens led, at de i det mindste erholde Characteren laudabilem. Dersom nogen lader halvandet Aar gaae forbie fra hans Antagelses Dato, uden at sustinere Examen Theologicum eller i samme Examen ei erholder i det mindste fornevnte Character, da maae han ei længere beholde Stipendium, med mindre Facultas Theologica i første Tilfælde erag-

ter ham ved Svaghed eller ligesaa vigtigt og lobligt Forsald at kunne undskyldes.

II.

De maae ikke, imedens de nyder dette Stipendium, paatage sig at undervise Discipler, uden for saavidt at de af dem, som allerede have sustineret Examen Theologicum, vel maae anvende 1 eller 2 Timer om Dagen (dog ikke heller mere)] siden den Øvelse kan være dem tjenlig, forsaavidt de derved til Embeders Betiening kunde vorde des bedre skikkede.

12.

De Stipendiarii, som have Kosten udi Communitetet, ligesom og de, der ellers for noget Collegium eller Stipendium ere forbunden at disputere, skal lade deres Disputationer trykke, og foruden den Materie, de ellers pro victu Regio eller Collegio afhandler, skal de være pligtige under denne Overskrift: pro Stipendio Theologico at tilføie et lidet Specimen exegeticum, eller, isald den hele Afhandling er exegetisk, da nogle Paragraphi.

13.

De andre Stipendiarii, som ikke ellers ere forbundne at disputere, skulle engang om Aaret, førend Distributzen falder, forfatte et Specimen

exegeticum, som det leverer skreven til Ephorum Stipendii. Forresten skal alle de, som nyde dette Stipendium Theologicum, imedens de samme have, fra den Tid, de have sustineret Examen Theologicum, søge Leilighed til hver i det mindste 2 à 3 Gange om Aaret at prædike i vor Frue Kirke paa de Tider, de kan formode, at een eller flere af Profesforibus Theologiæ kan være tilstede, paa det at saavel de derved kan have Leilighed at øve sig in Homileticis som Facultas Theologica at erfare, hvad Progresser de derudi Tid efter anden maatte gjøre. Til Bekræftelse haver jeg, som Executor Testamenti, denne Gunday, efterat den saaledes med Facultatis Theologiæ Raad var forfattet, underskrevet og med mit sædvanlige Signet forseglet udi Kjøbenhavn den 29 Junii 1761.

F. C. Sevel

(L. S.)

Da ville Vi forskrevne Gunday udi alle dens Ord, Clausuler og Puncter, saasom samme heroven indført findes, allernaadigst have confirmeret og stadfæstet, saa og hermed confirmere og stadfæste; Forbydendes Alle og Enhver herimod, efter som forskrevet staaer, at hindre eller udi nogen Maade Forsang at gjøre, under Vor Hyldest og

Naade. Givet paa Vort Slot Fredensborg den 17
Julii 1761.

Under Vor Kongelige Haand og Signet
Friderich R.

J. L. Holstein.

I Allerunderdanigst Følge af Hans Kongl.
Matts. allernaadigste Confirmation, dat 17de Julii
1761, paa denne Fundag, dat. 29de Junii s. A.,
dens første og følgende Artifler, underskriver vi
Fundagens Gienpart saaledes: Indbemeldte tven-
de Kongl. Obligationer, en paa 4000 Rdlr., en
paa 1000 Rdlr. begge à 4 prCto Rente, og en paa
450 Rdlr. à 5 prCto Rente, have vi annammet,
og forsikre for os og efterkommende Professore
Theologiæ, at denne Fundag nøie skal worde hol-
det og efterlevet.

Kjøbenh. d. 3die Aug. 1761.

E. Pontoppidan.

Peder Holm.

Peder K. Goiske.

J. D. Bang.

VI. Academiske Stipendier.

Fortegnelse

over dem, som i Aaret 1809 have erholdt
Communitets- og Regentsstipendiet. *)

Aldewelt, J. C., Dimitteret fra Roeskilde Skole.
Theolog.

Amberg, L. C., Dimitt. fra Schouboes Institut.
Theolog.

Andersen, M., Dimitt. f. Haderslev Skole. Ju-
rist.

Arbo, W., D. f. Christiania Skole. Theolog.

Bader, H. P., D. f. Christiania Skole. Theolog.

Bendz, N. C., D. f. Odense Skole. Jurist.

Berg, J. L., D. f. Aarhus Skole. Jurist.

Bjerregaard, N. C., D. f. Københavns Skole.
Theolog.

Bjørn, F. W., D. f. Christiansands Skole. Ju-
rist.

Blicher, L., D. f. Randers Skole. Theolog.

Bøye, J. P., D. f. Fredericia Skole. Theolog.

Bøye, P. C., D. f. Tronhjems Skole. Læser til
anden Examen.

Borch, C. W., D. f. Borgerdyds skolen. Jurist.

*) See disse Annal. 1809. 2 B. S. 72.

Brücher, G., D. f. Kjøbenhavns Skole. Jurist.
 Clausen, N. B., D. f. Horsens Skole. Theolog.
 Dichman, B. R., D. f. Kjøbenhavns Skole. Theolog.

Ellevsen, K., D. f. Christiania Skole. Theolog.
 Fangel, J. E., D. f. Frederiksborg Skole. Theolog.

Fanse, M., D. f. Aalborg Skole. Theolog.

Fog, J. L., D. f. Herlufsholms Skole. Theolog.

Foss, L., D. f. Bordingborg Skole. Jurist.

Friis, D. E., D. f. Herlufsholms Skole. Theolog.

Frik, N., D. f. Randers Skole. Theolog.

Frikner, D. L., D. f. Bergens Skole. Theolog.

Gottsche, H., D. f. Aarhus Skole. Theolog.

Hallager, L., D. f. Hofpræst Christianis Institut.
 Theolog.

Hansen, P. E., D. f. Viborg Skole. Theolog.

Hansteen, N. L., D. f. Kjøbenhavns Skole. Theolog.

Heidenreich, C. F., D. f. Christiania Skole. Theolog.

Hilde, P. A., D. f. Helsingørs Skole. Theolog.

Holst, D. L., D. f. Randers Skole. Theolog.

Holstæ, L. E., D. f. Borgerdyds Skole. Theolog.

Homan, C. L., D. f. Herlufsholms Skole. Theolog.

Hoyland, E., D. f. Viborg Skole. Theolog.
 Jacobsen, J., D. f. Roskilde Skole. Theolog.
 Jørgensen, S., D. f. Viborg Skole. Theolog.
 Kierulf, L., D. f. Slagelse Skole. Theolog.
 Koch, M. P. C., D. f. Bordingborg Skole. Theolog.

Lambrecht, E. P., D. f. Bergens Skole. Theolog.

Lampe, K., D. f. Bergens Skole. Theolog.

Laurberg, J. J. Privat. Theolog.

Lyngbye H. C., D. f. Aalborg Skole. Theolog.

Lygte, J. J., D. f. Nykøbing Skole. Theolog.

Melbye, P. C., D. f. Bøfens Institut. Theolog.

Monrad, L. D., D. f. Aarhus Skole. Theolog.

Munthe, H. M., D. f. Christiania Skole. Theolog.

Riber, M. F., D. f. Odense Skole. Theolog.

Schønning, P., Privatist. Jurist.

Schov, H., D. f. Helsingørs Skole. Theolog.

Serup, H., D. f. Aalborg Skole. Theolog.

Stadfeldt, A. J., Privatist. Læser til anden Examen.

Steenberg, J., D. f. Viborg Skole. Mediciner.

Stocfeth, J., D. f. Christiansand Skole. Jurist.

Struch, P. H., D. f. Roskilde Skole. Theolog.

Tauber, F. B., D. f. Roskilde Skole. Theolog.

Thaning, W., D. f. Bordingborg Skole. Theolog.

Thuf., H. J., D. f. Tronhjems Skole. Theolog.

Uldal, J., D. Privat. Theolog.

Weber, P. F., D. f. det Schoub. Institut. Theolog.

Wedel, D. C. C., D. f. Frederiksborg Skole. Theolog.

Westphal, C. C., D. f. Borgerdydsstolen. Theolog.

Winther, D. C., D. f. Borgerdydsstole. Jurist.

Vogelius, J. M., D. f. Horsens Skole. Theolog.

Af de 161 nuværende Alumner studere 125 Theologie, 25 Lovkyndighed, 8 Medicin, 1 Chirurgie, og 2 forberede sig til anden Examen.

VII. Leilighedsfrister.

Nonnulla de instituto scriptionis publicæ in academiis tuendo vel revocando, Auct. C. F. Heinrichio Eloqu. et L. Gr. Prof. P. O. Kiellæ 1809. 18 pp. fol.

I nærværende Program, udstædt i Anledning af Hs. Majestæts Kongens Fødselsfest, handler Hr. Prof. Heinrich om Rytten af offentlige Actus og dermed forbundne Leilighedsarbejder ved Universi-

teter. Begge Dele bleve fordum betragtede som ei uvæsentlige Greene af den academiske Virksomhed som ei utjenslige Midler til at befordre dens Vjemeed og Afgtelse. I dette, som i meget Andet, har man efter Forsf. Mening alt for ligegyldigen forladt Forsfædrenes med Klogskab gjorde Indretning, og letfjindigen forkastet, hvad i sit Væsen var gavnligt, ihvorvel Formerne burde modificeres efter Tidernes Forandring og Fremskridt. Jo flere de Omstændigheder ere, som i senere Tider have virket mod Universiteter eller til Skade for deres Afgtelse, desto mindre skulde de selv gjøre sig skyldige i Noget, som kunde undergrave den sidste; thi den Ulempe, som udbortes tilfældige Omstændigheder maatte forårsage, forsvinder, naar disse Omstændigheder ophøre; men ikke saa det Onde, som kommer indenfra.

Især betragter Forsf. den Skik, at indbyde til academiske Højtideligheder ved saakaldte Programmer, Prolusioner ic, som en i flere Henseender meget nyttig Indretning. Den giver de academiske Lærere Anledning til, ogsaa som Forsfattere at virke i Forening til Høiskolens Ære; den vedligeholder det Offentliges Opmærksomhed paa den øverste Læreanstalt, og forskaffer de academiske Handlinger, ved hvilke Leilighedskrifterne foranlediges,

en større Interesse, Betydning og Ærværdighed. Om endog en letsindig og fordærvet Samtid foragter eller haaner de Helligdomme, hvis Aand er den fremmed, bør dette ei betage Modet, men blot betragtes for hvad det er, — et Charactertræk af Tidernes Physionomie. Den er et ypperligt Middel til jævnlig at bringe den akademiske Ungdom i Erindring de Grundsætninger, som bør være den hellige, til at vedligeholde dens Opmærksomhed paa og Interesse for de videnskabelige Syslers Værd og Diemeed, til at virke paa den offentlige Mening og arbeide imod Fordomme eller for den højere Cultur skadelige Bildfarelser, af hvilke enhver Tidalders Aand gjerne begunstiger nogle *). Den er endeligen ogsaa et virksomt Middel til at fremme grundigere Studium af det latinske Sprog og til at vedligeholde Øvelse i at skrive det, en Ærværdighed, hvis Værd bedømmes fra en alt for indskrænket Synspunkt, naar den alene betragtes fra Sprogkundskabens Side.

*) Anm. har stedse været af den Mening, at akademiske og Skoleprogrammer især burde have, og derfor ved Indhold, Form og Tendents virke til saadanne Diemeed, som her af Forf. ere anbefalede.

VIII. Blandede Efterretninger.

Under 17 Jan. d. A. er det, med Hensyn til de nærværende Tids-Omfærdigheder, allernaadigst blevet det theologiske Facultet tilladt, af Communitetskassens Overskud at uddele 500 Rd. som overordentlig Understøttelse til 25 af Communitetets meest værdige og trængende Alumner*). Denne Uddeling er derefter skeet saaledes, at 8 have faaet hver 25 Rd., 9 hver 20 Rd., 8 hver 15 Rd.

Under samme Datum har Hs. Majestæt allernaadigst bifaldet, at den ved allerhøieste Resolution af 7 April f. A. bestemte Priis for indehavende Aars Almanakker **) maa udvides til ogsaa at gjælde for Almanakkerne for Aaret 1811.

Af Rector Magnificus er under 3 Mart. d. A. skeet følgende Befiendtgørelse i de offentlige Blade :

„Med Kongelig allernaadigst Tilladelse ***) skulde jeg herved paa Kjøbenhavns Universitets samtlige

*) Jvf. disse Annal. 1807. 2 B. S. 126 f.

**) See disse Annal. 1809. 1 B. S. 64.

***) Meddeelt ved Resolution af 17 Jan. d. A. i Aledning af en allerunderdanigst Forespørgsel, hvor-

4 Faculteters Begne bekjendtgjøre, at, naar Deres Kongelige Majestæters Kronings Høitidelighed engang i sin Tid finder Sted, blive academiske Værdigheder, efter foregaaende Disputationer, her ved Universitetet meddeelte dem, der ansøge samme, og dertil ansees værdige. Hvilke Egenskaber der fordres hos de Personer, som attraae saadanne Grader, og hvorvidt de, efter de forskjellige Omstændigheder, skulle forsvare 1 eller 2 Disputationer, viser Universitetets Foundation af 7 May 1788 i dens 5te Capitels 4 første Artikler, hvortil endnu maa føies, at Hans Majestæt seene- re har resolveret, at, førend Noget maa gives Adgang til at erhverve Doctorgraden i Medicinen, skal han først, saaledes som for denne Grad i det theologiske og juridiske Facultet er foreskrevet, disputere pro licentia. I Overensstemmelse hermed giver jeg mig den Ære at indbyde de Herrer, som ere

vidt det nu maatte være Tid, i Anledning af D. D. M. M. Kroningshøitid fra Universitetet at lade udgaae Indbydelse til at disputere fra Doctorgraden. Det har hidt il ved Universitetet været sædvanligt, naar Kronings- eller slige Høitideligheder foretog, da at udstæde saadan Indbydelse, og det nogen Tid forud for den Høitidelighed selv, ved hvilken Promotionen skulde finde Sted, da Bedkommende behøve derpaa at være beredte.

qualificerede til at erholde academiske Værdigheder, og attraae samme, til at henvende sig med de fornødne Anmeldelser desangaaende til Decanerne ved vedkommende Faculteter, hvilke for nærværende Tid ere: Hr. Professor P. E. Müller for det theologiske, Hr. Etatsraad, Professor og Ridder J. W. Schlegel for det juridiske, Hr. Professor J. S. Carstorph for det medicinske og Hr. Professor og Ridder N. Treschow for det philosophiske Facultet.

Kjøbenhavn, den 3 Marts 1810.

J. L. Hurtigkarl,
f. L. Rector ved Kjøbenhavns Universitet.

I Aaret 1809 have ved Kjøbenhavns Universitet 89 taget Examen Artium, 80 Examen Philosophicum, 89 Examen Philologicum, 27 theologisk Embeds Examen (hvoraf 14 Laudabiles, 10 Haud illaudabiles og 3 Non contemnendi), 47 juridisk Embeds Examen, hvoraf 25 den latinske, (15 Laudabiles, 8 Haud illaudabiles og 2 Non contemnendi) og 22 den danske (18 Beqvem, 4 Ej ubeqvem), medicinsk Embeds Examen Ingen,

pharmaceutisk Examen 13 (8 Laudabiles, 5 Haud illaudabiles); Privatinstriberede bleve 2 *).

I Aaret 1809 ere i Danmark og Norge til offentlige Embeder befordrede 47 Candidater i Theologien (hvoriblandt 1 til Skole-Embede), 22 Candidati Juris og 20 Examinati Juris.

*) I Medhold af Forordn. om Examen Artium af 22 Mart. 1805 S. 1 og Kgl. Resolut. af 27 Jun. 1806.
